

Ovaj članak vam donosimo u saradnji sa Evropskom komisijom.

Komisija danas najavljuje ulaganje od preko 110 miliona evra u integrisane projekte LIFE programa za zaštitu životne sredine i klime, izabrane nakon poziva za podnošenje predloga za 2020. godinu. Sredstva će podržati nove velike ekološke i klimatske projekte u 11 zemalja EU - Kipar, Češka, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Letonija, Litvanija, Holandija, Poljska i Slovenija. Projekti doprinose zelenom oporavku od pandemije COVID-19 i podržavaju ciljeve Evropskog zelenog dogovora da do 2050. godine EU učini klimatsko neutralnom i nultim zagađenjem. Oni su primeri akcija za postizanje ključnih ciljeva Evropskog zelenog dogovora u okviru Strategije EU za biodiverzitet za 2030. i Akcioni plan EU za cirkularnu ekonomiju.

Izvršni potpredsednik odgovoran za Evropski zeleni dogovor Frans Timmermans rekao je: „Nemamo vremena za gubljenje kada je reč o klimi, biodiverzitetu i krizama zagađenja. Program LIFE pruža direktnu podršku projektima širom EU i omogućava čitavim zemljama i regionima da zaštite i obnove prirodu. Priroda je naš najveći saveznik i moramo da brinemo o njoj da bi se ona brinula o nama. Čestitam svakom od projekata koji su danas odabrani.” Komesar za životnu sredinu, okeane i ribarstvo Virginijus Sinkevičius je dodao: „Integrirani projekti programa LIFE jedan su od glavnih alata za pretvaranje zelene tranzicije u stvarnost donošenjem ciljanih promena na terenu. Kroz ove projekte, države članice mogu ozelenjavati svoje ekonomije, vratiti prirodu i biodiverzitet i poboljšati svoju otpornost. Radujem se što ću videti prednosti koje će ova investicija doneti u 11 zemalja i van njihovih granica.”

Integrirani projekti omogućavaju državama članicama da udruže dodatne izvore finansiranja EU, uključujući poljoprivredne, strukturne, regionalne i istraživačke fondove, kao i nacionalno finansiranje i investicije privatnog sektora. Sveukupno, očekuje se da će 11 projekata privući više od 10 milijardi evra komplementarnih sredstava, značajno uvećavajući resurse koji su danas dodeljeni kako bi se napravila stvarna razlika na terenu.

Ostvarivanje ciljeva Zelenog dogovora na terenu

Očuvanje prirode: Projekat u Francuskoj će uvesti mere za zaustavljanje i preokretanje pada biodiverziteta u regionu Grand Est, na primer, postavljanjem tri pilot šumska područja. Još jedan projekat će ublažiti štetne efekte ljudskih aktivnosti koje prete finskom morskom i obalnom biodiverzitetu, praćenjem i poboljšanjem upravljanja nacionalnom mrežom zaštićenih morskih područja. Ovi projekti će pomoći u realizaciji Strategije EU o biodiverzitetu za 2030. godinu.

Čist vazduh: Projekat u Poljskoj će implementirati mere za poboljšanje ukupnog kvaliteta vazduha u regionu Šlezije gde je zagađenje vazduha među najtežim u Evropi, zamenom

malih uređaja za grejanje na čvrsto gorivo za domaćinstvo alternativama koje manje zagađuju. Ovaj projekat doprinosi ciljevima EU o emisiji gasova staklene bašte za 2030. i Akcionom planu za nultu zagađenost.

Upravljanje otpadom: Na Kipru, projekat će imati za cilj poboljšanje infrastrukture i sistema sakupljanja otpada koji se može reciklirati i biorazgradivog. U Letoniji će fokus biti na poboljšanju odvojenog prikupljanja otpada i ponovnoj upotrebi komunalnog otpada. U Danskoj će projekat raditi na prevenciji otpada i na uspostavljanju boljeg regulatornog okvira za otpad. Projekat u Sloveniji će, između ostalog, imati za cilj postizanje bolje stope reciklaže neopasnog građevinskog otpada i otpada od rušenja. Ukupno će se četiri projekta fokusirati na prevenciju otpada i obnavljanje resursa, doprinoseći ciljevima Akcionog plana za cirkularnu ekonomiju EU i Okvirne direktive o otpadu.

Ublažavanje klimatskih promena: LIFE finansiranje će pomoći Litvaniji da postigne ciljeve postavljene u njenom nacionalnom planu za energiju i klimu (NECP), uključujući efikasnije zgrade, mobilnost prilagođenu klimi, industriju koja štedi energiju i poboljšane zelene javne nabavke. U Estoniji će biti kreirani različiti alati i rešenja za dubinsko renoviranje niza zgrada u tri grada, koji se zatim mogu replicirati u Estoniji i drugim državama članicama i podržati strategiju EU Talasa obnove.

Adaptacija na klimatske promene: U Holandiji, LIFE finansiranje će pomoći u stimulisanju prilagođavanja klimatskim promenama u nekoliko sektora: upravljanje vodama, infrastruktura, poljoprivreda, priroda, zdravlje i prostorno/urbanističko planiranje. Projekat u Moravsko-šleskom regionu u Češkoj će povećati klimatsku otpornost regiona, poboljšati kvalitet životne sredine za stanovnike i podržati održivi razvoj. Oba projekta će slediti ciljeve Strategije prilagođavanja EU.

Saznajte više o 11 integrisanih projekata u kratkim opisima.

Pozadina

Program LIFE je instrument EU za finansiranje ekoloških i klimatskih akcija. Radi od 1992. godine i sufinansirao je više od 5 500 projekata širom EU i šire. Komisija je povećala finansiranje programa LIFE za skoro 60% za period 2021–2027. Sada iznosi 5,4 milijarde evra. LIFE trenutno ima četiri podprograma: priroda i biodiverzitet, cirkularna ekonomija i kvalitet života, ublažavanje klimatskih promena i prilagođavanje i tranzicija čiste energije. Program LIFE obezbeđuje finansiranje integrisanih projekata. Ovi projekti podržavaju implementaciju zakonodavstva i politika EU u oblasti životne sredine i klime, na regionalnom, multi-regionalnom, nacionalnom ili transnacionalnom nivou. Integrisani projekti pomažu državama članicama da se pridržavaju ključnih zakona EU u šest oblasti: očuvanje prirode, voda, vazduh, upravljanje otpadom, ublažavanje klimatskih promena i

EU ulaže preko 110 miliona evra u life projekte za životnu sredinu i klimu u 11 zemalja EU

prilagođavanje klimatskim promenama, piše European Sting.